

Tot slot wil ik graag nog even een paar leuke niet roofvogelwaarnemingen doorgeven. Enkele dodaars, grote zilverreiger (2), wilde zwaan (23), grote zaagbek (14), nonnetje (1♀), toendra rietgans (overvliegend), grote bonte specht en groene specht. Ree (4), haas (>30).
Alle tellers bedankt.

Gemengd nieuws

Oproep

Het bestuur zou heel graag in het bezit komen van de email-adressen van onze leden. We zijn bezig met het ontwikkelen van een digitale nieuwsbrief. Hiermee kunnen we u op de hoogte houden van actuele zaken als excursies en lezingen. Daarom graag een mail naar Marianne op den Dries, lunde06540@upcmail.nl. Vergeet u dan ook niet een eventuele wijziging in het adres te melden!

Sovon Vogelatlas

De komende jaren kammen honderden vogelaars iedere vierkante kilometer van Nederland uit op winter- en broedvogels. Een monsterklus, uitgevoerd door vrijwilligers. De actuele gegevens zijn onmisbaar voor bescherming en beheer van onze vogelrijke natuur. Ook in onze regio wordt sinds december 2012 druk geteld. De wintertellingen zijn inmiddels achter de rug. De broedvogelterritoria worden nu in kaart gebracht. Wie meer hierover wil lezen, kan kijken op www.vogelatlas.nl.

Leerlingen PENTA college doen stage in de natuur

Leerlingen van het PENTA college CSG Jacob van Liesveldt uit Hellevoetsluis hebben stage gelopen in het Grasweggebied. Zij werden daarbij begeleid door Sandy van den Ban en hebben er gedurende 30 uur allerlei werkzaamheden verricht.

Tijdens de werkzaamheden is de benodigde expertise door de verschillende werkgroepen geleverd. Zo was er een les van Eline Vis over paddenstoelen en in de bunker een les van Jan Alewijn Dijkhuizen over vleermuisonderzoek. Het onderstaande artikel is door de leerlingen geschreven en opgestuurd naar "Groot Hellevoet", ZHL en Landschapsbeheer Zuid-Holland (LBZH). Onder begeleiding van een vrijwilliger van Landschapsbeheer Zuid-Holland (LBZH) verrichtten de leerlingen van

het Jacob van Liesveldt: Rianca, Fabiënne en Gwen, de vorige maanden vrijwilligerswerk in het natuurgebied Natuurlijk Grasweggebied in Hellevoetsluis, gepacht door Zuid-Hollands Landschap (ZHL).

De werkzaamheden liepen uit tot muizenonderzoek, het schoonmaken van de muizenvallen, het vullen van de kapot gereden grond in de berm, het omzagen van bomen en de steunpalen van de bomen in de aanhangwagen van de tractor doen, paddenstoelen onderzoeken, het onderzoeken van de vleermuisbunker.

Het muizenonderzoek werd georganiseerd door Zuid-Hollands Landschap en werd verricht in drie gebieden: het Natuurlijk Grasweggebied, de Hillenhoek en de Waalhoek. Er werden allerlei verschillende soorten muizen in deze gebieden gevonden: de huisspitsmuis, bosspitsmuis, bosmuis, huismuis en dwergmuis. Het onderzoek vond plaats in de avond en was snel voorbij, maar gelukkig hebben we het twee avonden achter elkaar mogen bijwonen. Na het onderzoek hadden we meer inzicht gekregen in de soorten muizen en zagen we in hoe belangrijk het is om een zeldzame muis te vinden in een natuurgebied. Het was altijd een verrassing wat er in de muizenval zou zitten en we wachtten het natuurlijk met vol verwachting af. Kortom het was een ervaring om niet snel te vergeten!

Een aantal dagen later hebben we een aantal bomen omgezaagd die niet meer te redden waren en op een takkenril gelegd. Dit is een gunstige plek voor dieren want die kunnen zich hier dan veilig in vestigen. De bomen hadden ook steunpalen, deze hebben we verwijderd en netjes weggevoerd in de tractor van onze begeleidster.

Een aantal weken later waren er nog wat steunpalen over en die moesten dus worden verwijderd. Dit verliep niet helemaal volgens plan, want de tractor en de aanhangwagen bleven in de modder hangen. Na een aantal ideeën te hebben uitgevoerd heeft onze vrijwilliger toch maar haar man gebeld om dit probleem te verhelpen. Uiteindelijk is het gelukkig dan toch gelukt door teamwork!

Rianca, Fabiënne en Gwen

Natuurlijk verliep de stage niet volledig vlekkeloos, er was namelijk één groot probleem waar we telkens tegenop liepen, namelijk: het vroege opstaan. Ondanks dit vlekje hebben we allemaal heel erg genoten van de stage. We willen hierbij het Landschapsbeheer Zuid-Holland (LBZH), het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) en onze begeleidster voor deze ervaringen hartelijk bedanken!

Vuilruimen op de Beningerslikken, februari 2013 door Hans op den Dries

Het is 23 februari 2013 en koud, -4°C Er staat een gure oosten wind. De zon probeert door de het lichte wolkendek heen te komen. Het veld ligt te wachten om betreden te worden door fanatieke vuilruimers. Al sinds vele jaren is dit gebied gewend om op deze manier gezuiverd te worden van menselijk zwerfvuil.

Zeven mensen zijn er komen opdagen om mee te helpen met het vuilruimen op de Beningerslikken. Het weer deert hen niet en ze staan te popelen om te beginnen. Maar eerst moet er nog een stuk gereden en gelopen worden, want ik had beloofd dat we het deel van de Beningerslikken zouden gaan ruimen dat het verst weg gelegen was. Hierover had ik ook contact gehad met Natuurmonumenten (beheerder van het gebied), zodat zij op de hoogte waren van deze actie. Tevens had ik Natuurmonumenten verzocht of het mogelijk was om het geraapte afval aan het eind van de ochtend aan de waterkant te mogen verzamelen, zodat ze het dan zou kunnen afhalen met een boot. Dit zou ons immers veel sjuwwerk schelen. Gelukkig was dat geen probleem.